

Forza idraulica ha avegnir

En vista ina nova reglamentaziun dals tschains d'aua

■ **Discussiun al podi cun experts ed integraziun dal publicum. La dieta annunala da la Pro Raetia ha gù lieu l'ultima fin d'emna a Soglio. L'organisa-ziun independenta vul contribuir a la sensibilisaziun prematura da problems actuals.** La bescla da contact tutga per nus tar in luxus minimal. Cun quest exempel pon ins entruidar la discussiun davart il tema brisant e virulent. E gist en Val Bregaglia nua ch'ina bova ha interrut il provediment d'aua ed ils channels da deflussiun e destrui bleras chasas. *Anna Giacometti* è occupada cun pensums elementars en questa situaziun da crisa damai che passa 100 persunas n'han betg pudì turnar en lur chasas ed ella ha referì davart la tematica «Ils tschains d'aua han ina gronda muntada per la Bregaglia. L'amiaivladad, la simpatie ed il sustegn d'ordvart dattan a nus curaschi en quest temps difficil. Nus duvrain vinavant giasts per nossa gastronomia ed il mastergn... Nus avain buna glieud che cumbatta e che crai en l'avegnir.»

«Tge capita cun nossas valladas sch'ils tschains d'aua crodan davent?» Uschia sa numnava la tematica da la dieta annuala da quest onn ch'è stada sut l'egida dal president *Johannes Flury*. Pli ras valladas grischunas èn sco la Bregaglia fitg dependentas dals tschains d'aua. Pli centrala ch'ina vischnanca è e pli impurtants ch'ils tschains d'aua èn per ella. Entras ina reduzziun u schizunt aboliziun dals tschains d'aua vegniss ina gronda part da noss chantun sut las rodas. Bler dependa da quests tschains d'aua.

Forza idraulica indigena e regenerabla

En il referat infurmativ da cusseglier guvernativ *Mario Cavigelli* è daventà plausibel ch'il tschains d'aua n'è betg ina taglia, mabain ina indemnizaziun per l'explo-taziun da nossas auas entras las interpresas correspundentas. L'autezza dal tschains d'aua vegn fixada dal chantun en il rom dal dretg federal. Las cunvegns actualas scadan cun l'onn 2019 ed i dovra perquai ina nova reglamentaziun per ina indemnizaziun faira da la resursa aua. La forza idraulica ha actualmain problems da rentabilitad che stattan cunzunt en connex cun la reduzziun dals pretschs dapi 2008, ils bass pretschs per energia fossila e d'acids carbonics, l'expansiun d'energias regenerablas sco era la relaziun sa midada da la valuta tranter franc svizzer ed euro. *Martin Roth*, il manader da las Ovras idraulicas da Turitg, ha regurdà ils participants a la renunzia planisada da l'energia atomara fin l'onn 2034 sco er a la promoziun da l'energia regenerabla sco forza da vent e fotovoltaica. *Werner Hediger*, professor per politica economica a la Scuola auta d'economia e tecnica ha rendì attent als projects prospectivs dals students che na chattian dentant savens betg il sustegn giavischà da la politica.

Situaziun entretschada

I manca la trasparenza. Tgi fa ils gudogns? Durant la discussiun plain tensiun èn differents problems sco la segirezza dal provediment da la populaziun cun energia, ils differents pretschs d'energia, ils conflicts d'interess tranter protecziun da l'ambient ed autras gruppaziuns u l'influ-

Da san. *Johannes Flury*, parsura da la Pro Raetia, *Mario Cavigelli*, cusseglier guvernativ, *Werner Hediger* HTW, *Martin Roth*, EWZ ed *Anna Giacometti*, sindaco da Breglia.

FOTO E. BARDILL

enza da la midada dal clima sin l'energia fossila. La politica dal clima ha manà ad in augment d'energia tar la mobilitad elettrica, tar pumpas da chalur ed uschia vinavant. I dat numerus champs da perscrutaziun e da vilup en connex cun la spigentada fluctuanta, capacitads mancantes e l'arcunadi d'energia. Ils entretschaments èn multifars e strusch da realisar per il laic. Nossa rait d'energia è colliada stretgmain

cun noss pajais vischins uschia ch'er il pretsch d'energia sa mida spert.

Prontadad da discurre sin il medem nivel

Bleras dumondas èn restadas avertas. Ils fermes partenaris or da politica, perscrutaziun ed economia èn dentant da medem avis ch'els ston tschertgar partenadis tranter ils chantuns da muntogna ed ils

concerns. La forza idraulica haja avegnir. La prontadad per il dialog stoppia esser avant maun sin tut ils stgalims. *Mario Cavigelli*, il schef dal Departament chantunal da construcziun, traffic e forestales-ser ed en auta missiun en favur da l'economia d'electricitad, ha ditg: «En questas discussiuns cun partenaris e cun il publicum emplen jau adina da nov.»